

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

GROTE SCHRIJVERS

ZO komen we aan het fatale jaar 1914, het jaar dat een omwenteling zou teweeg brengen in de geschiedenis en het klimaat van de wereld. Maar alvorens het doek opgaat voor het laatste bedrijf van deze tragedie, blijven we een ogenblik staan om te kijken naar hetgeen de laatste halve eeuw ons aan geestelijk leven heeft gebracht. We verwensen de oorlogen en vredesverdragen en we bewonderen de kunstenaars en de geleerden en we luisteren naar de muziek van grote componisten.

HET REALISME

NA de romantische schrijvers zien wij de realistische. Zij schetsten het leven zoals het was. Frankrijk had op dat ogenblik enkele grote dichters, o.m. Baudelaire en Paul Verlaine. In Engeland genoten Alfred Tennyson en Elizabeth Browning-Barrett de gunst. In België Guido Gezelle en Emiel Verhaeren. In Nederland Jacques Perk, Willem Kloos, en nog vele anderen...

HET TONEEL

DE Noor Ibsen schreef o.m. Peer Gynt en zou daarmee gans de dramatische toneelliteratuur van Europa beïnvloeden, vooral dan de Duitse. Hebbel en Hauptmann b.v. ondergingen de invloed van Ibsen. Het Franse toneel werd vernieuwd door Alexandre Dumas zoon, de auteur van De Dame met de Camélias en door Emile Augier. Rond 1880 kwam er een jonge school aan bod die nieuw reliëf aan het karakter van de personages gaf en men zag opnieuw tragedies in verzen. De bekendste Franse auteur uit die tijd is beslist Edmond Rostand. Hij werd beroemd met zijn stukken Cyrano de Bergerac en L'Aiglon (Het Adelaarsjong).

DE ROMAN

DE romantische schrijvers hielden van historische onderwerpen, de realisten en naturalisten gaven de voorkeur aan onderwerpen geput uit de actualiteit. De Duitsers die de eersten waren geweest om het romantisme te aangaan, waren ook de eersten om nieuwe wegen in te slaan. Om slechts twee schrijvers uit die tijd te noemen, Freytag en Hermann Sudermann. Zij werden op de voet gevolgd door de Engelsen : George Hubert Wells, Oscar Wilde, Bernard Shaw, Kipling. Deze laatste is je bekend. Je hebt een brokstuk gelezen uit het Jungleboek !

NEDERLANDSE RIJKDOM

DE Nederlandse letterkunde is omstreeks die tijd zeer rijk. Wij kunnen hier slechts enkele topfiguren vermelden : Frank Lateur (beter bekend als Stijn Streuvels), Felix Timmermans, Frederik Van Eeden, Verwey, Ed. Douwes Dekker (Multatuli), Couperus, Adama van Scheltema, H. Roland Holst, enz... Zweden had Selma Lagerlöf, Noorwegen Sigrid Undset, Trygve Gulbrandsen, enz... Rusland had Toergenev, Dostojevski en Leo Tolstoj, die een der voorlopers van de socialistische revolutie zou zijn.

IN FRANKRIJK

IN Frankrijk waren de realistische schrijvers eveneens zeer talrijk. We noemen hier slechts de meest typische : Gustave Flaubert, Emile Zola en de broers Edmond en Jules Goncourt. Het is onmogelijk het beeld op te hangen van de literatuur van de laatste dagen van de XIXe eeuw tot op de drempel van de eerste wereldoorlog. Enkele Franse schrijvers willen we toch nog opsommen, daar je op school met hen zal kennis maken : Guy de Maupassant, Anatole France, René Bazin, Paul Bourget, Colette en Alphonse Daudet.

